

Monumentnummer*: 514693

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82735/106

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vinkeveen De Ronde Venen Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vinkeveen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vinkeveen G 5

Omschrijving**

Inleiding

In 1923 in de trant van de nieuwe zakelijkheid opgetrokken GEMAAL, genaamd 'De Ruiter'. Het gemaal is vernoemd naar dijkgraaf A. de Ruiter en staat op de plaats van de Demmerikse molen. Het gemaal verving ook de Proostdijer, de Vinkeveense, de Oudhuizer, de Wilnisser en de Driehuizer molens. De 'De Ruiter' bemaalt het gebied van de het vroegere waterschap Polder Groot Wilnis-Vinkeveen en sinds de jaren vijftig van de 20e eeuw ook dat van de Polder Groot en Klein Oud-Aa. Het gemaal loost op de Geuzensloot, die via de Angstel en de Nieuwe Wetering in verbinding staat met het Amsterdam-Rijnkanaal. De naast het gemaal gelegen Demmerikse Sluis is in de jaren tachtig vernieuwd.

In het gebouw werden twee centrifugaalpompinstallaties geïnstalleerd, die zijn geleverd door de firma gebroeders Stork & Co. te Hengelo. De hijsbalk werd door Stork-Hijsch geleverd. Het gemaal werd geopend op 18 juni 1924. Oorspronkelijk was het gemaal uitgevoerd met stalen ramen met roedeverdeling.

Omschrijving

Het aan de Demmerikse Kade gelegen gemaal is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag onder een met mastiek gedekt schilddak met de nok haaks op de waterloop. Op beide nokeinden bevindt zich een schoorsteen / ventilatiekanaal.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boven alle vensters en deuren is verticaal metselwerk aangebracht.

De noordoost- of voorgevel bevat acht verticale vensters. Boven de middelste vensters is de naam 'De Ruiter' aangebracht. Links is in de gevel een stalen deur gezet met een gecementeerde deurpost. Voor het gebouw ligt een voetgangersbrug over de twee openingen van de spuisluis.

De zuidwest- of achtergevel heeft acht vensters, met rechts een via een niet oorspronkelijke trap te bereiken deur met zijlicht. Hierboven zijn twee vensters gezet. In de onderbouw zijn twee gietijzeren buizen geplaatst waarlangs het water wordt opgepompt. Het muurwerk boven de aanzetten is voorzien van een boogstrek.

Tegen de noordwest- of rechterzijgevel is een aanbouw onder een schilddak gezet, die het ingangsportaal herbergt. Aan de kant van de voorgevel bevindt zich een deur, aan de achterzijde een venster.

In de zuidoost- of linkerzijgevel is links een smal verticaal venster gezet.

Het interieur omvat een houten dakstoel, een Stork-Hijsch takelinrichting, twee Stork centrifugaalpomp met een capaciteit van 150 kub m/min, uit 1923, alsmede een tweetal zeldzame electromotoren van Hemaf, uit 1922. In het portaal is een plaquette ter herinnering aan de opening aangebracht..

Waardering

Het gemaal is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een gemaal met kenmerken van de nieuwe zakelijkheid en vanwege de cultuurhistorische- en ensemblewaarde door de grotendeels oorspronkelijke en nog functionerende technische installatie, die deel uitmaakt van de geschiedenis van de waterhuishouding in dit gebied.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Gemaal(M3)